

အရှင်သီရိနွာဘိဝံသ (ယောဆရာတော်)
တိပိဋကဓရ၊ မေတ္တာဏာဂါရိက

မွေဒါနအလှူရှင်များ

၁။ ဦးသန်းဆက်ဝင်း + ဒေါ်စိန်အေး၊

သား - မောင်သန်းထိုက်ဝင်း

ရွှေတောင်ကြားဂိုပံသာ၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊

၂။ ဒေါက်တာကျော်ခိုင် + ဒေါ်စိန်ထွေး၊

သား - မောင်သက်တင်စိုး၊ မောင်ဇော်ဝင်းမောင်

ပြည်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊

ဘုပ်ရေ (၁၀၀၀၀)

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်	- ၃၂၀၅၀၂၀၅၁၀
မျက်နှာစုံခွင့်ပြုချက်အမှတ်	- ၃၂၀၄၄၅၀၅၁၀
ပုံနှိပ်သူ	- ဒေါ်ခင်အေးမော် (၀၆၀၂၄)
ဂုဏ်သီရိပုံနှိပ်တိုက်
၇၈၊ ပတ္တမြားလမ်းသွယ် (၁)၊
ရတနာအိမ်ရာ၊
သာကေတမြို့နယ်၊
ရန်ကုန်မြို့။
ထုတ်ဝေသူ	- ဦးကျော်ဟင်း
ယုံကြည်ချက်စာပေ
ရန်ကုန်မြို့။
တန်ဖိုး	- ဓမ္မဒါန
အုပ်စု	- ၁၀၀၀၀
အကြိမ်	- နဝမအကြိမ်

မာတိကာ

၁။ နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်	၂
၂။ အသိမှန်ကန် မောင်ဖိုးဉာဏ်	၂၂
၃။ အေးမြရွှင်ပြုံး လှူနှလုံး	၂၇
၄။ အသိလက်ဦး စွမ်းရည်ထူး၊ ဘီလူးကပင် လေးစားရ	၃၁
၅။ တရားမြင်မှ ဗုဒ္ဓ သံဃာမြင်နိုင်ပါ	၄၇
၆။ နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်၊ ၄-သွယ် အကျိုးရ	၇၂

၇။ အသိဉာဏ်မြင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ လမ်းပွင့်ထူးခြားလာ	၇၈
၈။ အပူကင်းဝေး အအေးခါတ်ထုံ စွမ်းအားစုံ	၈၄
၉။ တရားတန်ခိုး စွမ်းအားတိုးက အောင်မြင်ရ	၉၉
၁၀။ ထည့်ဝါလှပ အေးချမ်းရ	၁၀၇
၁၁။ ခါတ်လုံးပေးရမယ်	၁၁၄
၁၂။ ဗေဒင်ကော ဟောသလား	၁၁၇
၁၃။ ယတြာကော ချေသလား	၁၁၉

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏
နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

တိပိဋက ဓမ္မလင်္ကာစောင် (၁၄)

နမော ပုဒ္ဓိဿ

“တရားလုံးစုံ၊ အကုန်သိမြင်၊ ဘုရားရှင်ဂုဏ်၊
စိတ်ဝယ်ထုံထား၊ နှလုံးသား၊ ဘုရားတည်ပါ၏”

၁။ နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

❧ -လူနှလုံးသား၊ ဘုရားမတည်(တယ်)၊
စိတ်ရှုပ်ဖွယ်၊ တကယ်ပူလှ၏။

❧ နှလုံးသားဝယ်၊ ဘုရားတည်(တယ်)ငြား၊
လူ့စွမ်းအား၊ ထူးခြားမြင့်တက်၏။

တစ်ခါတုန်းက ရွာတစ်ရွာမှာ “ဖိုးထိန်”
ဆိုတဲ့ လူတစ်ယောက်ရှိတယ်။ “ဘုရားတည်
ရန်”ဆိုတဲ့ အတိတ်နဲ့ ထိထိုးသတဲ့။ ထီဖွင့်

တော့ တစ်သိန်းဆုပေါက်တယ်။ သူ့ရည်ရွယ်ချက်ရှိတဲ့အတိုင်း ဘုရားတည်ဖို့စီစဉ်တယ်။ မြေတစ်နေရာ ငါးသောင်းပေးဝယ်လိုက်တယ်။ ကျန်ငါးသောင်းနဲ့မတည်ပြီး ဘုရားတည်မယ်ပေါ့။

မြေဝယ်ပြီးတာနဲ့ လူရှုပ် ၁-ယောက်က “ဒီမြေနေရာ သူပိုင်ပါတယ်” ဆိုပြီး အမှုလာလုပ်တယ်။ ဖိုးထိန် ၁-ယောက် အလုပ်တွေ ရှုပ်သွားတယ်။ မခံချင်စိတ်နဲ့ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ် ဆိုပြီး အမှုရင်ဆိုင်လိုက်ရတာ ဘုရားတည်ဖို့ ထားတဲ့ငွေငါးသောင်း အကုန်ပြုတ်ပဲ။ ဒါတင်မကဘူး။ နောက်ထပ် လက်ထဲမှာရှိတဲ့ ငွေငါးသောင်းလောက်လဲ ကုန်သွားပြန်တယ်။ ဖိုး

ထိန် ၁-ယောက် စိတ်ဓါတ်ကျလိုက်တာ၊ စိတ်
 ညစ်လိုက်တာ။ “ဘုရားတည်ဖို့ထီထိုးတာ
 ထီလဲပေါက်ရက်သားနဲ့ ငါကြံ့စည်သလို တစ်
 ခုမှမဖြစ်၊ အနှောင့်အယှက်တွေနဲ့သာ ရင်ဆိုင်
 နေရတယ်၊ အမှုတွေရှုပ်၊ အလုပ်တွေရှုပ်၊
 တယ်လဲ စိတ်ညစ်ဖို့ကောင်းပါလား” ဆိုပြီး
 အတော်စိတ်ဆင်းရဲနေရှာသတဲ့။

တစ်နေ့တော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းရောက်
 သွားတယ်။ ဘုန်းတော်ကြီးက ဦးတိဿတဲ့။
 လူဆိုတာ ကိုယ့်စိတ်ထဲရှိနေတဲ့ အလုံးအခဲ
 တွေကို သူများရှေ့ပြောချလိုက်ရရင် ရှင်းသွား
 သလိုဖြစ်တတ်တယ်။ ဖိုးထိန်လဲ သူ့စိတ်ထဲက
 အလုံးအခဲတွေကို ဘုန်းကြီးရှေ့ အန်ထုတ်

တော့တာပဲ။ သူ့အကြောင်းအရာကို လျှောက်
 ထားပြတယ်။ “ဘုန်းကြီးဘုရား၊ တပည့်တော်
 ဘုရားတည်ဖို့ ထိထိုးတာ ထိပေါက်တယ်
 ဘုရား၊ ဘုရားတည်မယ်လုပ်တော့ အမှုတွေ
 ဖြစ်၊ အလုပ်တွေရှုပ်ကုန်တယ်ဘုရား၊ တပည့်
 တော်စိတ်ကူးသလိုဖြစ်မလာတော့ စိတ်ဆင်း
 ရဲပြီး စိတ်ဓါတ်တွေကျနေတယ်ဘုရား၊ ဘုရား
 တည်ချင်စိတ်တောင် မရှိတော့ပါဘူးဘုရား။”

ဒီတော့ ဘုန်းကြီးဦးတိဿက “ဟဲ့--
 ဖိုးထိန်၊ ဘာလုပ်ဖို့ ဘုရားတည်ချင်ရတာလဲ”
 “ကုသိုလ်လိုချင်လို့ဘုရား” “ကုသိုလ်လိုချင်
 လို့ဘုရားတည်ချင်ရင် လွယ်ပါတယ်ဖိုးထိန်
 ရယ်၊ ဘုရားတကာယ်တည်ချင်ရင် ငွေလဲမလို

ပါဘူး၊ မြေလဲ မလိုပါဘူးကွ၊ ငွေမပါပဲ မြေမပါ
 ပဲ ကုသိုလ်ရအောင် ဘုရားတည်လို့ရပါတယ်
 ကွ” လို့ဆိုတော့ ဖိုးထိန်က “အား--ဘုန်းကြီး
 ဘုရား-- ငွေမရှိပဲ မြေမရှိပဲ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး
 ဘုရားတည်လို့ ဖြစ်မှာလဲဘုရား၊ အမိန့်ရှိ
 ပါဦးဘုရား”

“အော်-- မင်းမှာ နှလုံးသားမြေကြီးရှိ
 သားပဲကွ၊ ဘယ်သွားဝယ်စရာလိုသေးလဲ၊
 နှလုံးသားမြေကြီးကို သဒ္ဓါ ပညာ သတိနဲ့
 ချက်ချင်း ရှင်းလိုက်စမ်းပါ၊ ဘာမှမခက်ဘူး၊
 လွယ်လွယ်လေးရယ်၊ မင်း နမောတဿဆို
 တတ်တယ်နော်” “ဆိုတတ်ပါတယ်ဘုရား၊
 တပည့်တော် ငယ်ငယ်ကလေးကစ ရနေ

တာပဲ”

“အေး--ဒီလိုဆိုရင် ပါးစပ်ထဲတင် ပြန် ထွက်သွားမယ်၊ နမောတဿ မဖြစ်စေနဲ့ကွ၊ တကယ်သက်တော်ထင်ရှားဘုရားရဲ့ဂုဏ်တွေ ထိအာရုံပြုပြီး လေးလေးနက်နက် နှလုံးသား ထဲ ထည့်ပေးလိုက်စမ်း၊ နှလုံးသားထဲစွဲမြဲ အောင် အာရုံပြုလိုက်စမ်း၊ အဲဒါ ဘုရားတည် တာပဲကွ”

“ သရဏဂုံ ၃-ပါးကော ဆိုတတ်ရဲ့လား ဖိုးထိန်” “တပည့်တော် ငယ်ငယ်ကလေးကစ ဆိုတတ်ပါတယ်ဘုရား” “အေး---အဲဒီ သရဏဂုံလဲ ပါးစပ်ဖျားတင်ပြန်ထွက်သွားမယ်၊ သရဏဂုံ မဖြစ်စေရဘူးကွ့! သဒ္ဓါတရားနဲ့

ယုံယုံကြည်ကြည်၊ ပညာတရားနဲ့ လေးလေးနက်နက်၊ သတိတရားနဲ့ စူးစူးစိုက်စိုက် နှလုံးသားထဲမှာ အာရုံယူပြီးမှဆိုရတယ်။ အဲဒါ ဘုရားတည်တာပဲ ဖိုးထိန်”

“ပြီးတော့ ဣတိပိသောဘဂဝါလဲ ရတယ် ထင်ပါရဲ့” “ရပါတယ်ဘုရား၊ ကျောင်းသားကလေးဘဝကစ ရနေတာပါ” “ဒါဖြင့် မင်းမှာ ဘာမှထူးပြီး စာကျက်စရာလဲ မလိုပါလားကွ၊ သဒ္ဓါ ပညာ သတိ အရင်းအနှီးလေးစိုက်ပြီး စိတ်နှလုံးထဲရောက်အောင် လေးလေးနက်နက် အာရုံယူပြီးမှဆိုရင် နှလုံးသားဘုရားတည်တာပဲကွဲ့”

“မြေကြီးပေါ်ဘုရားတည်တာက အရင်း

အနီးအများကြီးစိုက်ရတယ်။ ကိရိယာတန်ဆာပလာ အဆောက်အဦးတွေ အများကြီး စုဆောင်းရှာဖွေရတယ်။ နလုံးသားထဲဘုရားတည်တာက ကိရိယာတန်ဆာပလာ ဘာမှ မလိုဘူး၊ တကယ်ယုံတဲ့ သဒ္ဓါတရားရယ်၊ စွမ်းအားကို တကယ်သိမြင်တဲ့ပညာရယ်၊ အာရုံကို စူးစူးစိုက်စိုက် မိမိရရဖမ်းနိုင်တဲ့သတိရယ်၊ ဒီလောက် အရင်းအနှီး ကိရိယာတန်ဆာပလာ ရှိရင် ဘုရားတည်လို့ရနိုင်ပြီပဲကွ”

“မြေကြီးပေါ် ဘုရားတည်တာက ရက်နဲ့ လနဲ့ နှစ်နဲ့ချီပြီး အချိန်အများကြီးယူရတယ်။ နလုံးသားထဲ ဘုရားတည်တာက စက္ကန့်ပိုင်း မိနစ်ပိုင်းဆို ပြီးသွားတာကွ၊ ပြီးတော့ စွမ်းအား

တန်ခိုးကလဲ ချက်ချင်းရတာကွ၊ ဒါကြောင့် ကိုယ့်မှာ နှလုံးသားမြေကြီးရှိနေမှတော့ သူများ မြေကြီးဝယ်မနေစမ်းပါနဲ့ကွာ၊ အသိ၊သတိနဲ့ အာရုံယူလို့ ဘုရားဂုဏ်တွေထည့်လိုက်၊ ပွား လိုက်ရင် နှလုံးသားထဲ ဘုရားတည်ရတာ လွယ်လွယ်လေးပါကွ”

“ဖိုးထိန်ရေ၊ သာသနာနှင့်တွေ့ရတဲ့ လူ တစ်ယောက်အတွက် လုပ်ချင်ရင် လုပ်တတ် ရင် ယခုချက်ချင်း လုပ်လို့ဖြစ်ပါတယ်ကွာ၊ မနိုင်ဝန်ထုပ်ကြီးကို မနိုင်စိတ်နဲ့ လေးလံစွာ ထမ်းနေမယ့်အစား တစ်စစီဖြုတ်ပြီး နိုင်တဲ့ နေရာကစနိုင်သလောက် ထမ်းလိုက်တာကပဲ လက်ငင်းအစွမ်းသတ္တိ ရစေနိုင်ပါတယ်”

“ပြီးတော့ မေတ္တာကလေးပါ တွဲပို့ပေး
နိုင်ရင် လူ့လောကမှာတော့ အတော်နေပျော်
သွားပြီ ဖိုးထိန်ရဲ့”

“ပစ္စုပ္ပန်တိုင်း တန်ဖိုးထားပြီး လေးလေး
စားစား ယုံယုံကြည်ကြည်လုပ်နိုင်ရင် ဘာစာ
မှလဲ အရှည်ကြီး ကျက်စရာမလို၊ ကိုယ်ရပြီး
သားကို သုံးရုံပဲ မဟုတ်လား”

“ဖိုးထိန်ရေ၊ ရတနာက ရတနာလိုယုံပြီး
ရတနာလိုသုံးတတ်ရင် ရတနာလိုပဲ လူကို
အစွမ်းထက်မြက်အောင် လုပ်ပေးနိုင်ပါတယ်
ကွာ”

အဲလို စသည်ဖြင့် ဘုန်းကြီးဦးတိဿက
အသိမှေးမှိန်ပြီး စိတ်ဓါတ်ကျနေတဲ့ဖိုးထိန်

တစ်ယောက်ကို နှလုံးသားထဲဘုရားတည်နည်းကို သေသေချာချာပြောပြတော့ ဖိုးထိန်တစ်ယောက် ရွှင်လန်းတက်ကြွလာတယ်။ ဝမ်းသာလို့လဲ မဆုံးနိုင်အောင်ဖြစ်သွားတယ်။

“အား—ဘုန်းကြီးဘုရား၊ ဒီလို နှလုံးသားထဲ ဘုရားတည်လို့ဖြစ်မှန်းသိရင် တပည့်တော်ဘာလို့ စိတ်အပင်ပန်း အဆင်းရဲခံနေမလဲ ဘုရား၊ စောစောက ဒါမျိုးသိခဲ့ရင် ဒီပုံစံနဲ့ တည်မှာပေါ့၊ တပည့်တော် ငွေမလို၊ မြေမလို ပဲ ဘုရားတည်နည်းကို သိသွားပြီဆိုတော့ ယနေ့ကစပြီး ချက်ချင်း နှလုံးသားဘုရားတည်တော့မယ်ဘုရား၊ ဘုန်းကြီးဘုရားဟာ တပည့်တော်ရဲ့ တစ်သက်တာသာမက တစ်သံသရာ

လုံးအတွက် အလွန်ကျေးဇူးကြီးလှတဲ့ ကျေးဇူး ရှင်ကြီးပါဘုရား” လို့လျှောက်ပြီး ရှိခိုးဝပ်ချ ကန်တော့ ပြန်သွားတယ်။

ဖိုးထိန်က အချိန်မဆိုင်းပဲချက်ချင်း နလုံး သား ဘုရားတည်တော့တာပဲ။ “နမောတဿ” ဆိုတော့ လေးလေးနက်နက် စိတ်အစဉ်မှာ အာရုံယူပြီး ဆိုတတ်လာတယ်။ သရဏဂုံ ၃- ပါးဆိုတော့လဲ စူးစူးစိုက်စိုက် စိတ်ပါလက်ပါ အာရုံယူလို့ ဆိုတတ်လာတယ်။ ဘုရားဂုဏ် တော်ပွားတော့လဲ သက်တော်ထင်ရှားဘုရား ထိ အာရုံပြုတတ်လာတယ်။ မိမိနလုံးသားထဲ တကယ်သက်တော်ထင်ရှား ဘုရားအစစ် ကြွရောက် သီတင်းသုံးနေသလိုပဲ လေးလေး

နက်နက် အာရုံပြုတတ်တယ်။ စိတ်နှင့်အာရုံ
စွပ်မိလောက်အောင် စိုက်ကနဲ စိုက်ကနဲ
အာရုံယူတတ်ပါတယ်။

မေတ္တာပါတွဲပြီး ပွားများတတ်လာတယ်။
အမှုလုပ်ခဲ့တဲ့လူရှုပ်ကိုတောင် မုန်းစိတ်ကင်း
အောင် မေတ္တာပွားပို့တတ်တယ်။ “မင်းက
စိတ်ရှုပ်လောက်အောင် အမှုလုပ်ဖော်ရပေလို့
သာ ငါဟာ ဒီလို နှလုံးသား ဘုရားတည်နည်း
သိရတာ၊ ကျေးဇူးကြီးလိုက်တာ ကိုလူရှုပ်
ရယ်” လို့ကောင်းကွက်ကိုရှာပြီး ကြည်လင်
လေးနက်တဲ့စိတ်နဲ့ မေတ္တာပို့ပေးပါတယ်။

နေ့စဉ် နှလုံးသားထဲ ဘုရားတည်လိုက်
တော့ ဖိုးထိန်ဟာ စိတ်တွေကြည်ပြီး စိတ်

အားတွေ ရွှင်လန်းတက်ကြွလာတယ်။ စိတ်
 နုလုံးတွေ ရှင်းလင်းရင့်ကျက်လာတယ်။ ရက်
 အတော်လေးများလာတော့ ရတနာ ၃-ပါး
 ကျေးဇူး၊ မေတ္တာကျေးဇူးကြောင့် အရှိန်အဝါ
 တွေတက် အလုပ်လုပ်ရတာ တယ်ကောင်း၊
 စီးပွားရေးလုပ်ရတာက အဆင်ပြေလို့ ပတ်
 ဝန်းကျင်ကလဲ ချင်ခင်လေးစားလိုက်ကြတာ။
 “ဒီအလုပ်မျိုး အသိနောက်ကျလိုက်တာ” လို့
 စိတ်ထဲမှာဖြစ်လာတယ်။ ဒီလောက်ကောင်း
 မှန်းသိသွားတော့ ဒီအလုပ်ကို တစ်ရက်မှ
 မလွှတ်ချင်တော့ဘူး။ တရားဆိုတာ ဒီလိုပါပဲ။
 လုပ်ဖြစ်ဖို့ပဲလိုပါတယ်။ လုပ်မိရင် တရားက
 အစွမ်းပြသွားတာဖြစ်လို့ မလွှတ်နိုင်လောက်

အောင် ဆွဲဆောင်တတ်စမြဲပါ။

နောက်ဆုံး နှလုံးသားထဲ ဘုရားတည်
 တဲ့ကျေးဇူးကြောင့် စောစောက မြေအမှုလုပ်
 ခဲ့တဲ့ လူရှုပ်ကတောင် ကိုယ်တိုင်လာပြီး
 တောင်းပန်ရပါတယ်။ “ကိုဖိုးထိန်ရယ်၊ ဘုရား
 တည်မှာမှန်းသိရင် ကျွန်တော် မြေကြီးပေး
 မှာပေါ့၊ ကျွန်တော်စောစောက ဒီလိုမှန်းမှ
 မသိပဲ၊ ကဲ-ကဲ ကိုဖိုးထိန် ဘုရားတည်မှာဆို
 မြေကြီးကိုယူပါဗျာ၊ ကျွန်တော် ပြောမှားဆိုမှား
 ပြုမှားရှိရင်လဲ အားလုံးခွင့်လွှတ်ပါ၊ လေးလေး
 စားစား တောင်းပန်ပါတယ်” တဲ့။ လောကမှာ
 တရားလောက်စွမ်းတာဟာ တရားပဲရှိပါတယ်။
 အဆိုးကိုအကောင်းအဖြစ် ပြောင်းပေးနိုင်ဖို့

တရားပေါ်လာတာပဲမဟုတ်ပါလား။ တရားက
လွဲလို့ လောကကိုနိုင်တဲ့အရာ မရှိပါဘူး။

ဒီလိုဆိုတော့ ဖိုးထိန်က “အား—မြေမလို
တော့ပါဘူးဗျ။ ကျွန်တော်ဘုရားတည်ပြီးပါပြီ”
လို့ ပြန်ပြောသတဲ့။

“အော်—ကိုဖိုးထိန်၊ ဘယ်နေရာများ သွား
တည်လဲဗျာ၊ ခင်ဗျားတည်တဲ့ဘုရားကိုလဲ ကျွန်
တော်မမြင်ရပါလား။”

“ကျုပ်နလုံးသားထဲ ဘုရားတည်ပြီးပြီ
လေ၊ ကျုပ်နလုံးသားထဲမှာ ဘုရားရှိတယ်၊
တရားရှိတယ်၊ သံဃာလဲရှိတယ်၊ မေတ္တာတွေ
တောင် ထည့်ထားတယ်ဗျ။ ကျွန်တော်ဟာ
စောစောက ခင်ဗျားနှင့်ရန်ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ဗလချာ

ဖိုးထိန်မဟုတ်တော့ဘူးဗျ၊ ရတနာဖိုးထိန်ဖြစ်
 နေပါပြီ၊ ခင်ဗျားအပေါ် ကျွန်တော်မှားခဲ့တာ
 ရှိရင်လဲ အားလုံးခွင့်လွှတ်ဖို့ အနူးအညွတ်
 တောင်းပန်ပါတယ်ခင်ဗျာ ”

သူတည်တဲ့ဘုရားက နှလုံးသားထဲ တိုက်
 ရိုက်တည်တာဆိုတော့ ချက်ချင်းစွမ်းအားက
 တက်နေတာကိုး။ မြေကြီးပေါ်တည်တဲ့ ဘုရား
 က အာရုံမပြုရင် ဘာမှတတ်နိုင်မှာ မဟုတ်
 ဘူး။ ဒါကြောင့် ဖိုးထိန်က “ကျွန်တော့် နှလုံး
 သားထဲ ဘုရားတည်ပြီးပြီ၊ ခင်ဗျာ့မြေကြီး
 ကျုပ်မလိုချင်တော့ဘူး” တဲ့။

“ဟာ--ဒီလိုမလုပ်ပါနဲ့ ကိုဖိုးထိန်ရယ်၊
 ကျွန်တော်လဲ ကုသိုလ်ရအောင် မြေကြီးကို

ယူသာယူပါ။ မြေကြီးပေါ်မှာလဲ ဘုရားတည်
 ပေးပါဦးဗျာ၊ ကျွန်တော်မှားတာလဲ ခွင့်လွှတ်
 ပါ” လို့ပြောပြီး မြေကြီးကို အတင်းလာပေး
 သတဲ့။ နလုံးသား ဘုရားမတည်ခင်တုန်းက
 ရန်လုပ်နေတဲ့လူတောင်မှ နလုံးသားမှာဘုရား
 တည်လိုက်တော့ လာပြီး ကျိုးကျိုးနွံနွံပေးရ
 ရှာတယ်။

ဒီတော့ ဖိုးထိန်ကလဲ “မြေကြီးရတော့လဲ
 တည်ရမှာပေါ့” ဆိုပြီး သူရည်မှန်းထားတဲ့
 အတိုင်း မြေပေါ်မှာလဲ ဘုရားတည်လိုက်ပါ
 သတဲ့။ ဖိုးထိန် မြေကြီးပေါ် ဘုရားတည်နိုင်
 တာဟာ နလုံးသားဘုရားတည်လိုက်တဲ့ စွမ်း
 အားကြောင့်ပါ။ စောစောက နလုံးသား ဘုရား

မတည်ပဲ မြေကြီးပေါ်တည်မယ်လုပ်တုန်းက
 ရန်လုပ်နေခဲ့လို့ အလုပ်မှမဖြစ်ခဲ့ပဲ။ မုန်းသူက
 ပြန်ချစ်လာရတာကလဲ မေတ္တာအစွမ်းကြောင့်
 ပါ။ သူများအတွက် ပြောပြနေခြင်းဟာ ကိုယ့်
 အတွက် လမ်းညွှန်သင်ခန်းစာပါ။

ချုံးပြောလိုက်တော့ စိတ်နှလုံးထဲ ဘုရား
 ဂုဏ်ကို စူးစူးစိုက်စိုက် လေးလေးနက်နက်
 ထားပြီး အာရုံယူနေ ပွားထုံနေရင် နှလုံးသား
 ဘုရားတည်နေတာပါ။ မြေပေါ် ကျောင်းပေါ်
 အိမ်ပေါ်မှာ တည်ထားတဲ့ဘုရားကို မိမိရဲ့
 ခံတွင်းမှတစ်ဆင့် စိတ်နှလုံးထဲထိရောက်
 အောင် တည်ထားရမှာပါ။ နှလုံးသားဘုရား
 တည်နေရင် အကောင်းဆုံးအဆောင်ကို

ဆောင်ထားတာဖြစ်လို့ ဘေးရန်အပူကင်းပြီး
ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ကြည်သာရွှင်လန်း ချမ်း
မြေ့ရမှာ သေချာပေါက်ပါ။

၂။ အသိမှန်ကန် မောင်စိုးဉာဏ်

🌸 လူ့နှလုံးသား၊ တရားမပါ၊ လူဗလာ၊
ကြီးပါသော်လည်း၊ အားမတက်။

🌸 နှလုံးသားဝယ်၊ ဘုရားတည်(တယ်)၊
လူငယ်သော်လည်း၊ စွမ်းအားတက်။

“နှလုံးသားဘုရားတည်” ဆိုတဲ့ အကြောင်း
အရာကို မြတ်စွာဘုရား ရာဇဂြိုဟ်မြို့ ဝေဠု
ဝန်ကျောင်းတော်မှာ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ်

မြန်မာနာမည်နဲ့ မောင်ဖိုးဉာဏ်ဆိုတဲ့ချာတိတ်
 ကလေးတစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု ဟော
 တော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဖိုးဉာဏ်ဟာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်
 နေကြတဲ့ ဦးကံ-ဒေါ်တန်တို့ရဲ့သားဆိုတော့
 စောစောက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပါ။ ရတနာသုံးတန် ကံ၊
 ကံရဲ့အကျိုးကို လက်မခံသေးပါဘူး။

နောက်ပိုင်း သမ္မာဒိဋ္ဌိကလေးသူငယ်တွေ
 နှင့်ပေါင်းသင်းဆက်ဆံတာများတော့ သူ့အဖော်
 တွေနှင့်အတူ ဘုရားကျောင်းကန်ရောက်လိုက်
 တရားပွဲရောက်လိုက်နဲ့ မသိမသာ တရားလမ်း
 ကြောင်းပေါ် ရောက်လာခဲ့ပါတယ်။ အကြောင်း
 အားလျော်စွာ သူ့မိဘက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်နေလို့သာ
 သူက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်နေရပေမယ့် “ဖိုးဉာဏ်”

ဆိုတဲ့အတိုင်း သူက ဉာဏ်ရှိသူပါ။

ကလေးပေါက်စဖြစ်ပေမယ့် စဉ်းစားနှိုင်း
ချိန် ချင့်ချိန် ချိန်တွယ်တတ်တဲ့ အသိဉာဏ်ရှိ
တယ်။ “တရားတွေက ယုံကြည်ရုံ ကိုးကွယ်
ရုံနဲ့ပြီးတာမဟုတ်၊ လက်တွေ့လုပ်ကြည့်ရင်
လက်ငင်းစွမ်းအားတက်ပြီး ချမ်းသာစေတတ်ပါ
တကား” လို့ ဖိုးဉာဏ် အမြင်ရှင်းလာတယ်။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ ကလေးသူငယ်တွေနှင့် ပေါင်း
သင်းဖန်များလာတော့ “နမော ဗုဒ္ဓဿ” ဆိုတဲ့
ဘုရားရှိခိုးတစ်ပုဒ်ရလာတယ်။ တိုသလောက်
အံ့ဖွယ်စွမ်းအားပြည့်ဝတဲ့ ဘုရားရှိခိုးပါ။ အတို
ဆုံး နှလုံးသား ဘုရားတည်နည်းလဲ ဖြစ်ပါ
တယ်။ အပေါင်းအသင်းကောင်းတွေကြောင့်

“နမောဗုဒ္ဓဿ” ရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကိုလဲ ကောင်း
 ကောင်း သိရှိနားလည်ခွင့်ရခဲ့တယ်။ အရွယ်
 ငယ်ပေမယ့် အသိကကြွယ်လာတယ်။ အသိ
 ကြွယ်လာသလောက် တရားလမ်းကြောင်း
 ပေါ်ရောက်လာတယ်။ နေ့စဉ်မပျက် နှလုံးသား
 ဘုရားတည်နေတယ်။

အရှိန်အဝါ တက်လာတယ်။ ပတ်ဝန်း
 ကျင်က လေးစားလာကြတယ်။ အသိပညာလဲ
 တိုးတက်လာတယ်။ အယုတ်စွဆုံး အခြား
 ကလေးများနှင့် ကစားတာတောင် “နမော
 ဗုဒ္ဓဿ” လို့ နှလုံးသား ဘုရားတည်ပြီးကစား
 ရင် ကိုယ်ကချည်း ပွဲတိုင်းနိုင်လာတာတွေရ
 တယ်။ စိတ်နေစိတ်ထား သန့်စင်မွန်မြတ်

လာတယ်။ မေတ္တာပို့နည်းလေးတွေပါ ရလာ
 လို့ မေတ္တာပို့နေရတာ လောကမှာ ဘာနှင့်မှ
 မလဲနိုင်တဲ့ ငြိမ်းချမ်းပျော်ရွှင်အားတက်မှုတွေ
 လက်တွေ့ရလာခဲ့ပါတယ်။ ပညာသင်ရတာ
 လဲ အလွန်ဉာဏ်ပွင့်နေတာ လက်တွေ့ဖြစ်
 လာတယ်။

၃။ အေးမြရွှင်ပြုံး လှူနှလုံး

ဂု-နှစ်, ဂ-နှစ် ဝန်းကျင်အရွယ်လောက်
သာရီသေးတဲ့ ဖိုးဉာဏ်ကလေးဟာ တရားကို
လက်တွေ့လုပ်ရင်း နှလုံးသား ဘုရားတည်
တတ်လာတယ်။ ရတနာသုံးပါးဆည်းကပ်
မြတ်နိုးတတ်တယ်။ မေတ္တာလဲပို့တတ်တယ်။
လူကြီးလေးလိုဆိုရမှာပေါ့။ အပေါင်းအသင်း
ကောင်းတွေရဲ့ကျေးဇူးကြောင့်ပါ။ အပေါင်း

အသင်းကောင်းဟာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမီခို
တတ်ရင် တကယ်တိုးတက်စေတတ်စမြဲပါ။

ဖိုးဉာဏ်ဟာ ရတနာသုံးပါးအစွမ်း တကယ်
သိသွားတော့ လက်မလွှတ်နိုင်တော့ဘူး။ တစ်
နေ့တော့ ဖိုးဉာဏ်ဟာ သူ့အဖေဦးကံနှင့်အတူ
တောထဲ ထင်းခုတ်သွားတယ်။ ထင်းတွေ
လှည်းထဲထည့်ပြီး ပြန်လာတဲ့အခါ သင်္ချိုင်း
ကုန်းတစ်ခုအနီးရောက်တော့ အရိပ်လဲ
ကောင်း ရေနှင့်မြက်လဲပေါတာနဲ့ လှည်းချွတ်
နွားတွေလွှတ်ပြီး အနားယူကြတယ်။ ကြိုး
မချည်ပဲ လွှတ်ထားတဲ့နွားတွေဟာ စိတ်ကြိုက်
မြက်တွေစား၊ ရေလဲအဝသောက်ပြီး အရှင်
သခင်တွေ အိပ်ပျော်နေတုန်း အိမ်ပြန်သွား

ကြတယ်။ သားအဖနှစ်ယောက်လဲ ခဏရယ်
လို့ အိပ်လိုက်တာ မောပန်းလွန်းတော့ တော်
တော်ကြာအောင် အိပ်ပျော်သွားကြတယ်။
အိပ်ရာမှထကြည့်လိုက်တော့ နွားနှစ်ကောင်
လုံး မရှိတော့ဘူး။

ဦးကံက “သားလေးဖိုးညဏ်ရေ---
နွားတွေ အိမ်ပြန်သွားကြပြီထင်တယ်ကွယ်၊
လှည်းက နွားမပါဘဲလဲ သွားမှာမဟုတ်ဘူးကွ၊
တို့သားအဖလဲ လှည်းမရုန်းနိုင်ဘူး၊ သားလေး
ဒီမှာ ခဏစောင့်နေရစ်နော်၊ အဖေအိမ်ပြန်
နွားတွေသွားယူလိုက်ဦးမယ်” ဆိုပြီး အိမ်ပြန်
သွား၊ နွားနှစ်ကောင် အိမ်မှာပဲတွေ့ရလို့
လှည်းရှိရာပြန်ယူလာခဲ့တယ်။ တော်တော်ဝေး

တော့ မိုးချုပ်သွားလို့ မြို့တံခါးပိတ်သွားတယ်။
 ဦးကံ ပြန်ထွက်လို့မရတာနဲ့ နွားနှစ်ကောင်
 ပြန်ယူပြီး အိမ်ကိုပြန်သွားရပါတယ်။ ဦးကံ
 နှင့်ဒေါ်တန်ဟာ သားကလေးကို စိတ်မချတာ
 နဲ့ တစ်ညလုံး အိပ်လို့မပျော်ရာကြပါဘူး။

လှည်းနဲ့ကျန်ရစ်ခဲ့တာက ဖိုးဉာဏ်လေး
 တစ်ယောက်တည်း အရွယ်ကလေးကငယ်
 ငယ်, နေရာက အန္တရာယ်အလွန်ပေါ့တဲ့
 သံချိုင်းကုန်း, အချိန်က ညအခါ, တစ်စတစ်စ
 ညဉ့်နက်လာတယ်။ ကြောက်တတ်သူအတွက်
 အိပ်ပျော်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

၄။ အသိလက်ဦး ခွမ်းရည်ထူး တီးလူးကပင် လေးစားရ

အဖေ လာနိုးလာနိုးနဲ့ မျှော်နေရပေမယ့်
အဖေပြန်မလာတော့ လှည်းအောက်မှာ
ဖိုးဉာဏ် အိပ်လိုက်ပါတယ်။ သူ အမှတ်တမဲ့
မအိပ်ဘူး။ အိပ်ခါနီး ဘုရားရှိခိုးလို့ “နမော
ဗုဒ္ဓဿ” ကို သေသေချာချာရွတ်လို့ မေတ္တာ

ပို့လို့ နှလုံးသားဘုရားတည်ပြီး အိပ်တယ်။
လူငယ်ပေမယ့် နှလုံးသားက ရတနာနှလုံး
သားဖြစ်နေတယ်။ ဒါနဲ့ အိပ်ပျော်သွားတယ်။

သင်္ချိုင်းကုန်းမှာ သစ်ပင်ကြီးနှစ်ပင်ရှိ
တယ်။ ဒီဖက်သစ်ပင်ပေါ်မှာ ဘီလူးကြီးဖိုးချွန်
နေတယ်။ အသိထူးချွန်လို့ ဖိုးချွန်လို့ခေါ်တာ
ပါ။ ဟိုဖက်သစ်ပင်ပေါ်မှာတော့ ဘီလူးကြီး
ဖိုးလွန်နေတယ်။ လွန်ကိုလွန်လွန်းလို့ ဖိုးလွန်
ခေါ်တာ။

ဖိုးဉာဏ်ကလေး အိပ်ပျော်သွားတော့
ဟိုဖက်သစ်ပင်ပေါ်မှာရှိနေတဲ့ ဖိုးလွန်က
ဖိုးချွန်ကို လှမ်းခေါ်လိုက်တယ်။

“ဟေ့-ဖိုးချွန်” “ ဘာတုန်းကွ ဖိုးလွန်”

“ ဟိုလှည်းအောက်မှာ ကလေးလေးဟ”
 “ ကလေးလေးကို ဘာလုပ်ချင်လို့တုန်းဖိုးလွန်”
 “ စားရမှာပေါ့ကွ” “ ဖိုးလွန်ရေ--ဒီကလေးက
 စားရမယ့်ကလေး မဟုတ်ဘူးကွ” “ ဘာဖြစ်လို့
 တုန်းဗျာ” “ ဖိုးလွန်ရေ--ငါ အကဲခတ်နေတယ်
 ကွယ်၊ သူ အမှတ်တမဲ့မအိပ်ဘူး၊ အိပ်ခါနီး
 ပါးစပ်က ရွတ်လိုက်တာစုံလို့၊ ရှိခိုးလိုက်တာ
 လဲ အကြိမ်ကြိမ်ပဲ၊ ဒီကလေးကိုတော့ မင်း
 မစားပါနဲ့ကွာ” “ ဖိုးချွန်ရယ်--မင်းသတ္တိညံ့
 လိုက်တာ၊ ကိုယ့်ပါးစပ်ပေါက် ရောက်လာတာ
 တောင် မစားရဲဘူး၊ တယ်ပြီး အကြောင်းပြလှ
 ချည်လား၊ ကဲ-မင်းမစားရင်လဲ ငါစားရမှာပေါ့”
 ဖိုးလွန်တစ်ယောက် တားမရဘူး။ သစ်

ပင်ပေါ်ကဆင်းလာပြီး လှည်းအောက်မှာအိပ်
နေတဲ့ ဖိုးဉာဏ်ကလေးရဲ့ခြေထောက်ကို စား
မလိုသွားဆွဲတော့ ထုံနေအောင် နှလုံးသား
ဘုရားတည်ထားတဲ့ ဖိုးဉာဏ်ကလေးပါးစပ်က
“နမော ဗုဒ္ဓဿ” လို့ ယောင်ပြီး ဆိုလိုက်မိ
တယ်။ “တပည့်တော်ဟာ တရားလုံးစုံအကုန်
သိမြင် ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုးပါတယ်ဘုရား” တစ်
နည်းအားဖြင့် “တပည့်တော်ရဲ့ နှလုံးသားမှာ
ဘုရားတည်ပါတယ်ဘုရား” လို့ အဓိပ္ပါယ်ရ
တယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ “အို--ဘီလူးကြီး
ကျွန်ုပ်ကို ချာတိတ်ကလေး၊ ကလေးပေါက်စ
လေးဆိုပြီး အထင်မသေးနဲ့လေ၊ ကျွန်ုပ်နှလုံး
သားမှာ သင့်ထက် အဆများစွာ တန်ခိုးအရှိန်

အဝါကြီးတဲ့ ဘုရားရှိတယ်၊ ကျွန်ုပ်မှာ အားကိုး
စရာအဖော်ရှိတယ်” ပေါ့။

ပါးစပ်တင်ထွက်သွားတဲ့ ဗုဒ္ဓမဟုတ်ဘူး။
နလုံးသားမှာ တည်ထားတဲ့ဘုရားဆိုတော့
ဘီလူးကြီးဖိုးလွန်ဟာ ကြောက်အားလန့်အား
နဲ့ ကယောင်ကတမ်း နောက်ဆုတ်ချလိုက်
တယ်။ ဒီတော့ ဖိုးချွန်က ပြောကောင်းတာပေါ့။
“ဒီကလေးဟာ စားရမယ့်ကလေး မဟုတ်ပါ
ဘူးလို့ ငါမပြောဘူးလားဖိုးလွန်၊ ကဲ--ပြော
တာနားမထောင်လို့ မင်းကိုဒဏ်ပေးရမယ်၊
ကဲ--ဘုရင့်နန်းတော်ထဲမှာ အကောင်းဆုံးစား
စရာတွေ သွားယူ၊ ရွှေခွက်နဲ့ ထည့်ယူခဲ၊ ဒီ
ကလေးကို ကျွေးရမယ်”

ဖိုးလွန်လဲ မှားသွားတော့ ဒဏ်ထမ်းရတာ ပေါ့။ ဘုရင်နန်းတော်ထဲ တန်ခိုးနဲ့ဝင်၊ ရှင်ဘုရင် စားမယ်စားစရာတွေ ရွှေခွက်နဲ့ထည့်၊ သင်္ချိုင်း ကုန်းကိုယူလာပြီး ဖိုးချွန်နှင့်ဖိုးလွန်နှစ်ယောက် မိဘယောင်ဆောင်ပြီး ဖိုးဉာဏ်ကလေးကို ကျွေးကြတယ်။

မှောင်နေတဲ့ညအခါဆိုတော့ ဖိုးဉာဏ်က ဘီလူးတွေလို မထင်ဘူးတဲ့။ အဖေနှင့်အမေ စားစရာလာကျွေးကြတယ်လို့ထင်ပြီး စိတ်ချ လက်ချ မကြောက်ပဲ စားသောက်ပါသတဲ့။

စဉ်းစားကြည့်ပေါ့။ နှလုံးသား ဘုရားတည် လိုက်တဲ့အစွမ်းကြောင့် အန္တရာယ်ပြုတတ် တဲ့ဘီလူးတောင်မှ မိဘယောင်ဆောင်ပေးရ

တယ်။ ကြောက်စရာဘီလူးလို့တောင် မထင်
 လိုက်ရဘူး။ နုလုံးသား ဘုရားမတည်ခဲ့ရင်
 ဖိုးညဏ်ကလေး ဘီလူးစာဖြစ်သွားမှာ သေချာ
 ပြီးသားပါ။ ဖိုးညဏ်ဟာ မိဘအမှတ်နဲ့ပဲ
 မကြောက်မရွံစားပြီး ပြန်အိပ်ပျော်သွားတယ်။
 ဘီလူးကြီးနှစ်ကောင်ဟာ ကလေးကိုပစ်ထား
 ခဲ့ဘူး။ အခြားအန္တရာယ်မရောက်ရအောင်
 တစ်ညလုံး စောင့်ရှောက်ပေးကြတယ်။ ရန်
 လုပ်တတ်တဲ့ အန္တရာယ်ကောင်တွေက
 အန္တရာယ်မရောက်ရအောင် ပြန်စောင့်ရှောက်
 ပေးရတယ်ဆိုတဲ့ အံ့ဖွယ်စွမ်းအားဟာလဲ
 နုလုံးသား ဘုရားတည်တဲ့ကြောင့်ပါ။

မိုးလင်းခါနီးထိ တစ်ညလုံးစောင့်ရှောက်

ပြီး ရွှေခွက်မှာ စာရေးခဲ့တယ်။ “ဒီရွှေခွက်ကို ဒီကလေးခိုးတာမဟုတ်၊ ဒီကလေးရဲ့ နှလုံးသား ဘုရားတည်တဲ့အစွမ်းကြောင့် ကြည်ညိုလေးစားလွန်းလို့ ဘီလူးကြီးတွေယူပေးတာ၊ ကလေးမှာ ဘာမှအပြစ်မရှိ” ဆိုတဲ့ အကြောင်း ရွှေခွက်မှာစာရေးတယ်။ ပြီးတော့ “ဒီစာကို ပိုင်ရှင်ဘုရင်ကလွဲရင် ဘယ်သူမှ မမြင်စေသတည်း” လို့ ဘီလူးတန်ခိုးနဲ့အဓိဋ္ဌာန် ပြီး ဖုံးထားလိုက်တယ်။ တန်ခိုးဆိုတော့လဲ ဖြစ်ချင်တာ ဖြစ်နိုင်မှာပေါ့လေ။ ပြီးတော့ ဘီလူးနှစ်ကောင်ပျောက်ကွယ်သွားကြတယ်။

မနက်လင်းတော့ နန်းတော်မှာ ရွှေခွက်ပျောက်လို့ ဒေါင်းတောက်အောင် ပြာလောင်

ခတ်ရှာနေကြတယ်။ နောက်ဆုံးမြို့ပြင်ထွက်
 ရှာ၊ သင်္ချိုင်းကုန်းနားက လှည်းပေါ်မှာသွားတွေ၊
 အနားမှာလူကိုလိုက်ရှာတော့ ဖိုးညာဏ်ကလေး
 ကိုပဲသွားတွေ၊ ဖိုးညာဏ်ကလေးကိုဖမ်းပြီး
 နန်းတော်ခေါ်သွား၊ နန်းတော်ရောက်တော့
 ရှင်ဘုရင့်လက်ထဲ ရွှေခွက်အပ်တယ်။ ရှင်
 ဘုရင်က ရွှေခွက်ကိုကြည့်လိုက်တာနဲ့ စာကို
 တွေ့လို့ အကြောင်းသိသွားတယ်။

ဒီအချိန်မှာ ဦးကံနှင့်ဒေါ်တန်တို့လဲ သား
 လေးဆီလာရင်း သားလေး နန်းတော်ရောက်
 နေတယ်ကြားလို့ နန်းတော်ထဲလိုက်သွားကြ
 တော့ သားအမိ သားအဖ ၃-ယောက် လုံး
 နန်းတော်မှာ ဆုံမိကြတယ်။

ရှင်ဘုရင်က ဖိုးဉာဏ်ရဲ့စွမ်းရည်ကို သိသွားတော့ သိပ်လေးစားလွန်းလို့ ၃-ယောက်လုံး ဘုရားထံ ခေါ်သွားတယ်။ နှလုံးသား ဘုရားတည်တဲ့အစွမ်းကြောင့် ၇-နှစ်၊ ၈-နှစ်အရွယ် ဖိုးဉာဏ်ကလေးကို ဘီလူးကြီးတွေကလဲ လေးစားရတယ်။ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်တဲ့ ရှင်ဘုရင်ကတောင် လေးစားရတယ်။

ဘုရားထံရောက်တော့ ရှင်ဘုရင်ကပဲ ဘုရားကိုလျှောက်တယ်။ “မြတ်စွာဘုရား-- ဘုရားဂုဏ်ကိုပွားရင် အန္တရာယ်ကင်းစေနိုင်တယ်ဆိုတာ ဟုတ်မှန်ပါသလားဘုရား၊ ဘုရားဂုဏ်ပွားများတဲ့ စွမ်းအားသာ အန္တရာယ်ကင်း

စေနိုင်ပါသလားဘုရား၊ အခြားအရာတွေက
 ကော အန္တရာယ်ကင်းစေနိုင်သေးသလား
 ဘုရား” လို့မေးတော့ ဘုရားက “ဘုရားဂုဏ်
 ပွားတာလဲ အန္တရာယ်ကင်းစေနိုင်တယ်၊
 အခြား ကျန်တဲ့ ၅-မျိုးလဲ အန္တရာယ်ကင်း
 စေနိုင်တယ်” လို့ဆိုပြီး နလုံးသားဘုရားတည်
 မှုနဲ့ပတ်သက်လို့ တရား ၆-မျိုး ဟောကြား
 တော်မူတယ်။ အဇ္ဈာသယအားလျော်စွာ
 အရာဌာနလိုက်ပြီး ၆-မျိုးဟောတာပါ။

- (၁) ဘုရားဂုဏ်ကို အာရုံပြု ပွားများတာ၊
- (၂) ဘုရားလို့ပြောလိုက်ရင် တရားနှင့်မကင်း
 နိုင်တာဖြစ်လို့ တရားဂုဏ်ကို အာရုံပြု
 ပွားများတာ၊

(၃) ဘုရားလို့ပြောလိုက်ရင် သံဃာလဲ ဘုရား
 ရဲ့တပည့်ပဲဖြစ်တော့ မကင်းနိုင်တာဖြစ်
 လို့ သံဃာ့ဂုဏ်ကို အာရုံပြုပွားများတာ၊
 အရိယာသံဃာကို ပဓာနထားပြောလိုက်
 ရင် ကလျာဏပုထုဇဉ်သံဃာလဲ ပါရ
 မှာပဲ။

(၄) ၃၂-ကောဠာသကို သမာဓိရအောင် စူး
 စိုက်ပွားများတာရယ်၊ တစ်နည်းအားဖြင့်
 မိမိ ကိုယ်မှာ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း သတိ
 မပြတ်ရှုမှတ်ပြီး ဝိပဿနာထိ ပွားများ
 တာရယ်၊

(၅) ဒုက္ခရောက်နေတဲ့သတ္တဝါတွေ ဒုက္ခလွတ်
 ကြပါစေလို့ ကရုဏာပွားများတာရယ်၊

(၆) ပြီးတော့ သတ္တဝါအားလုံး ချမ်းသာကြပါစေလို့ မေတ္တာပို့လွှတ်ပွားများတာရယ်၊ ဒီ ၆-မျိုးကို ဟောပါတယ်။

ဘုရားကို ပဓာနထားလို့ “နှလုံးသား ဘုရားတည်” လို့ ပြောရတာပါ။ တကယ်တော့ ၆-မျိုးလုံး တရားအလုပ်မှန်သမျှ ဘယ်အလုပ်ပဲလုပ်လုပ် ဘုရားလမ်းညွှန်ချက်အတိုင်း လေးလေးနက်နက် ယုံယုံကြည်ကြည်လုပ်ရင် နှလုံးသားဘုရားတည်တယ်လို့ပဲ ဆိုရပါတယ်။

ဘုရားက ဒီ ၆-မျိုးကို ဝိပဿနာအသိတွေထိပြုပြီး တရားဟောလိုက်တဲ့အခါ ဖိုးဉာဏ်တို့သားအမိ သားအဖ ၃-ယောက်လုံး ခန္ဓာဉာဏ်စိုက်ပြီး တရားနာလိုက်ကြတာ၊ ၆-

ဂါထာလဲပြီးရော ၃-ယောက်လုံး သောတာပန်
ဖြစ်ကုန်ကြတယ်။ ဟန်ကျလိုက်တာ။

သားလေးတစ်ယောက် နှလုံးသား ဘုရား
တည်လိုက်တာနဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမိဘများဖြစ်တဲ့
ဦးကံ-ဒေါ်တန်တို့တောင် သမ္မာဒိဋ္ဌိတွေ ဖြစ်
ကုန်တယ်။ ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဝိပဿ
နာသမ္မာဒိဋ္ဌိတင်မကတော့ပဲ မဂ်ဖိုလ်သမ္မာဒိဋ္ဌိ
အဆင့်ထိ ရောက်သွားကြတယ်။ နိဗ္ဗာန်ကို
တိုက်ရိုက်မျက်မှောက်ပြုရတဲ့ အဆင့်မြင့်
ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်သွားကြတယ်။ သားလေးက
ရှေ့က၊ အဖေနှင့်အမေက နောက်လိုက်တွေ
ဖြစ်ကုန်တယ်။

သောတာပန်ဖြစ်ပြီး နိဗ္ဗာန်ကို တိုက်ရိုက်

မျက်မှောက်ပြုရပြီဆိုတော့ တရားမှာမွေ့လျော်
 လွန်းလို့ တရားအပေါ်ယုံကြည်လွန်းလို့ ၃-
 ယောက်လုံးပဲ သာသနာဝင်လိုက်ကြပါတော့
 တယ်။ အဖေနှင့်အမေက ရဟန်းပြု။ သားက
 ရှင်ပြု။ တရားဆက်အားထုတ်လိုက်ကြတာ
 အားလုံး ရဟန္တာဖြစ်ကုန်တယ်။ သိပ်အားရ
 ကျေနပ်စရာကောင်းတာပဲ။

တရား၆-မျိုးထဲက တစ်မျိုးမျိုးလက်ကိုင်
 ထားရင် ဘေးရန်မကြောက်ရဘူး။ အကောင်း
 ဆုံးအဆောင်ကောင်းကို ဆောင်ထားသူဖြစ်
 တယ်။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်အတွက် လောကီဆေးဝါး
 ကောင်း မန္တရားကောင်းတွေ ဘာမှ ဆောင်စရာ
 မလိုတော့ဘူး။ မဂ်ဖိုလ်ရသည်ထိ စိတ်ချရတဲ့

အကောင်းဆုံးအဆောင်ကောင်းကို ဆောင်
ထားပြီးသားပဲ။

၅။ တရားမြင်မှ ဗုဒ္ဓ၊ သံဃာမြင်နိုင်ပါ

❧ တရားမမြင်၊ ဘုရားပင်၊
မမြင်ကွယ်ပျောက်ပါ။

❧ တရားမြင်မှ၊ မြတ်ဗုဒ္ဓ၊
မှချမြင်နိုင်ပါ။

❧ ဘုရားမမြင်၊ တရားပင်၊
မမြင်ကွယ်ပျောက်ပါ။

🌀 ဘုရားမြင်မှ၊ မြတ်ဓမ္မ၊
မုချမြင်နိုင်ပါ။

🌀 ဘုရားမမေ့၊ တရားမွေ့၊
ကြံ့တွေ့သာသနာ။

🌀 တရားမြင်သော်၊ သံဃာတော်လဲ၊
မြင်ရမြဲ၊ ထူးကဲရတနာ။

🌀 နှလုံးသားဝယ်၊ ဘုရားတည်(တယ်)၊
တကယ်စွမ်းတဲ့လူသားပါ။

လောကဟာ လူနောက်ကိုမလိုက်ပါဘူး။
လူကသာ လောကနောက်ကို မောနေအောင်
လိုက်နေရပါတယ်။ လောကဆိုတာကလဲ
စည်းသေ ဘောင်ခတ်ထားခြင်းမရှိ၊ ပေါ်လိုက်
ပျောက်လိုက်၊ မြင့်လိုက် နိမ့်လိုက်၊ တက်

လိုက် ကျလိုက်၊ အေးလိုက် ပူလိုက်၊ တိုး
လိုက် ဆုတ်လိုက် ဘာကိုမှ ပုံသေဆုတ်ကိုင်
ထားလို့မရ။

လူက လောကကို ပိုင်ချင်တယ်။ လောက
က လူကို ဘာတစ်ခုမှ အပိုင်မပေး၊ အမြဲတမ်း
ပြက်ရယ်ပြုပြောင်လှောင်နေတယ်။ ပြုံးလိုက်
မဲ့လိုက်၊ ရယ်လိုက် ငိုလိုက်နဲ့ လူက လောက
နောက် ဒရွတ်တိုက်လိုက်နေရတယ်။ နောက်
ဆုံးတော့ အပူလုံးကြွပြီး ချုံးချင်ပွဲဆင်လိုက်
ရတယ်။ နောက်ဆုံး ဘာတစ်ခုမှ ကိုင်စရာ
မရှိတော့ လူက လောကကို လုံးဝအရှုံးပေး
လိုက်ရတော့တယ်။

ဒါ့ကြောင့် လောကကို ဘောင်ခတ်ပေး

နိုင်တဲ့ တရားဆိုတာ ကေနလိုအပ်လာတယ်။
 လောကကိုနိုင်တဲ့အရာဟာ တရားတစ်ခုပဲရှိ
 တယ်။ အဲဒီတရားကိုဖော်ထုတ်ပေးဖို့ ဗုဒ္ဓပေါ်
 လာရတာပါ။ ဗုဒ္ဓက တရားကို လမ်းညွှန်ဟော
 ကြားပေးခဲ့တယ်။ တရားကြောင့်ပဲ ဗုဒ္ဓဟာ
 အရှိန်အဝါကြီးရတယ်။ တရားကို ရှေ့ဆုံးက
 လက်တွေ့ကျင့်သုံးလိုက်နာရင်း မပျောက်
 အောင်စောင့်ရှောက်ပေးရတဲ့ သံဃာဆိုတာ
 လဲ ပေါ်လာရတယ်။ အချုပ်အားဖြင့်တော့ လူ
 နှင့်တကွ သတ္တဝါအားလုံး အပူငြိမ်းပြီး ချမ်း
 သာကြဖို့ ရတနာသုံးပါး ပေါ်ပေါက်လာရခြင်း
 ပါ။

စိတ်ထဲမှာအမြဲထားပြီး မြတ်နိုးလေးစား

ထိုက်လို့ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သံဃာကို ရတနာလို့ခေါ်ပါတယ်။ အမျိုးမှန်တဲ့ အဖိုးတန်လဲဖြစ်၊ အတူလဲမရှိ၊ တွေ့ကြုံဖို့လဲခက်ခဲ၊ အထက်တန်းစား ပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့ အသုံးအဆောင်လဲဖြစ်၊ တကယ်အားရှိစရာ၊ ပျော်စရာလဲဖြစ်၊ ဒါကြောင့်လဲ ရတနာဖြစ်ပါတယ်။ ရတနာဟာ ရတနာလို့ အခေါ်ခံထိုက်လောက်အောင် စွမ်းရည်ပြည့်စုံမှသာ ရတနာဖြစ်လာတာဖြစ်လို့ ရတနာဟာ ရတနာလိုပဲ အားကိုးရတာအမှန်ပါ။

မိမိတို့ နေ့စဉ် မရိုးနိုင် မဝနိုင်အောင် ဆိုနေကြတဲ့ သရဏဂုံ ၃-ပါးမှာ အလယ်က “ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” ဆိုတာ သာသနာကို ပြတယ်။ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ဓမ္မက္ခန်ဆိုတဲ့ တရား

၁၀-ပါးပါ။ ဓမ္မက္ခန္ဓာဆိုတာ ပရိယတ်ကို ပြော
 တာပါ။ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကတော့ ပဋိဝေဓပါ။
 ပရိယတ်နှင့်ပဋိဝေဓကို ဆက်သွယ်ပေးတဲ့
 ပဋိပတ်ဆိုတာလဲ ပါသွားပါပြီ။ သိအောင်လေ့
 လာခိုက် ပရိယတ်ပါ။ လက်တွေ့ကျင့်ခိုက်မှာ
 တော့ ပဋိပတ်ဖြစ်သွားပါတယ်။ ချိုတဲ့ပန်းသီး
 လို့သိပြီးနောက် တကယ်စားတော့ တကယ်
 ချိုသလိုပါပဲ။ စာသိ-ကျင့်သိ-ထိုးထွင်းသိလို့
 ပေါင်းလိုက်ရင် အသိ ၃-ပါး မြတ်တရားပါပဲ။

သာသနာဆိုတာ မြန်မာလိုတော့ အဆုံး
 အမလမ်းညွှန်ပါ။ သာသနာဆိုတာ လူတွေ
 ထားရမယ့်ရည်ရွယ်ချက်၊ လူတွေသွားရမယ့်
 လမ်းကြောင်း၊ လူတွေလုပ်ရမယ့် စည်းကမ်း

မူဘောင်ကို သပ်သပ်ရပ်ရပ် ပြတ်ပြတ်သား
သား သတ်မှတ်ပြတယ်။ ရည်ရွယ်ချက်မပါ
လမ်းကြောင်းမရှိ အစီအစဉ်မပါပဲ ကြုံသလို
သွားနေသူဟာ မိမိရဲ့ အဖိုးတန်လှတဲ့လူ့ဘဝ
ကို ဖြုန်းပစ်နေသူပါ။

ရည်ရွယ်ချက်ဆိုတာ ပဋိဝေဓ(မဂ်ဖိုလ်
နိဗ္ဗာန်), လမ်းကြောင်းဆိုတာ ပဋိပတ်(သိက္ခာ
၃-ပါး ကောင်းမှုတရား), စည်းကမ်းမူဘောင်
ဆိုတာ ပရိယတ်(အချိန်တိုင်းအဖိုးတန်အောင်
လုပ်ငန်းတိုင်းစွမ်းရည်ပါအောင် တိကျတဲ့လမ်း
ညွှန်ချက်)ပါပဲ။ ပရိယတ်ဆိုတာ ခရီးသည်လမ်း
စဉ်ပြ မြေပုံကားချပ်ကြီးပါ။

လူ့အလုပ်အားလုံး လူ့စွမ်းရည်ပါဝင်စေ

ချင်ရင် လူ့အပူငြိမ်းချင်ရင် “ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” ဆိုတဲ့ သာသနာလမ်းကြောင်းပေါ် တက်ပေးပါ။ လူ့အလုပ်အားလုံး တရားနှင့် ပေါင်းမိချင်ရင်လဲ “ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” လမ်း ကြောင်းပေါ်ပဲ တက်ရမယ်။ “ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” ပြတ်သားသူအတွက် စားဝတ်နေရေး၊ လူမှုရေးအလုပ်အားလုံး အပူထုပ်မဟုတ် တော့ပဲ အံ့ဩစရာကောင်းလောက်အောင် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားကောင်းတွေဖြစ် သွားမှာပါ။

“ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” မှာပါတဲ့ ဗုဒ္ဓက သာသနာဖော်ထုတ်ပေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြတယ်။ သာသနာကို ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသာဝကများ ဖော်

ထုတ်နိုင်စွမ်းမရှိပါဘူး။ တရားလုံးစုံ အကုန် သိမြင် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်တို့ရဲ့အရာသာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘုရားရှင်ဟာ အကြောင်းလုံလောက် ပြည့်စုံအောင်-

- (၁) သတ်မှတ်ချက်အားလုံးပြည့်စုံရေး
 - (၂) သတ်မှတ်ချက် စေ့စပ်သေချာရေး
 - (၃) သတ်မှတ်ချိန် ပြီးစီးရေး
 - (၄) သတ်မှတ်ချက် အရည်အသွေးပြည့်ဝရေး
- အတွက်အသက်ခန္ဓာကိုတောင်အရေအတွက် မထားပဲ ကောင်းတာအားလုံး စွန့်လွှတ်အနစ် နာခံနိုင်တဲ့အကြောင်းကောင်း ပြည့်စုံမှုကြောင့်
- (၁) ဉာဏ် (၂) အပူကင်းမှု (၃) စွမ်းရည်